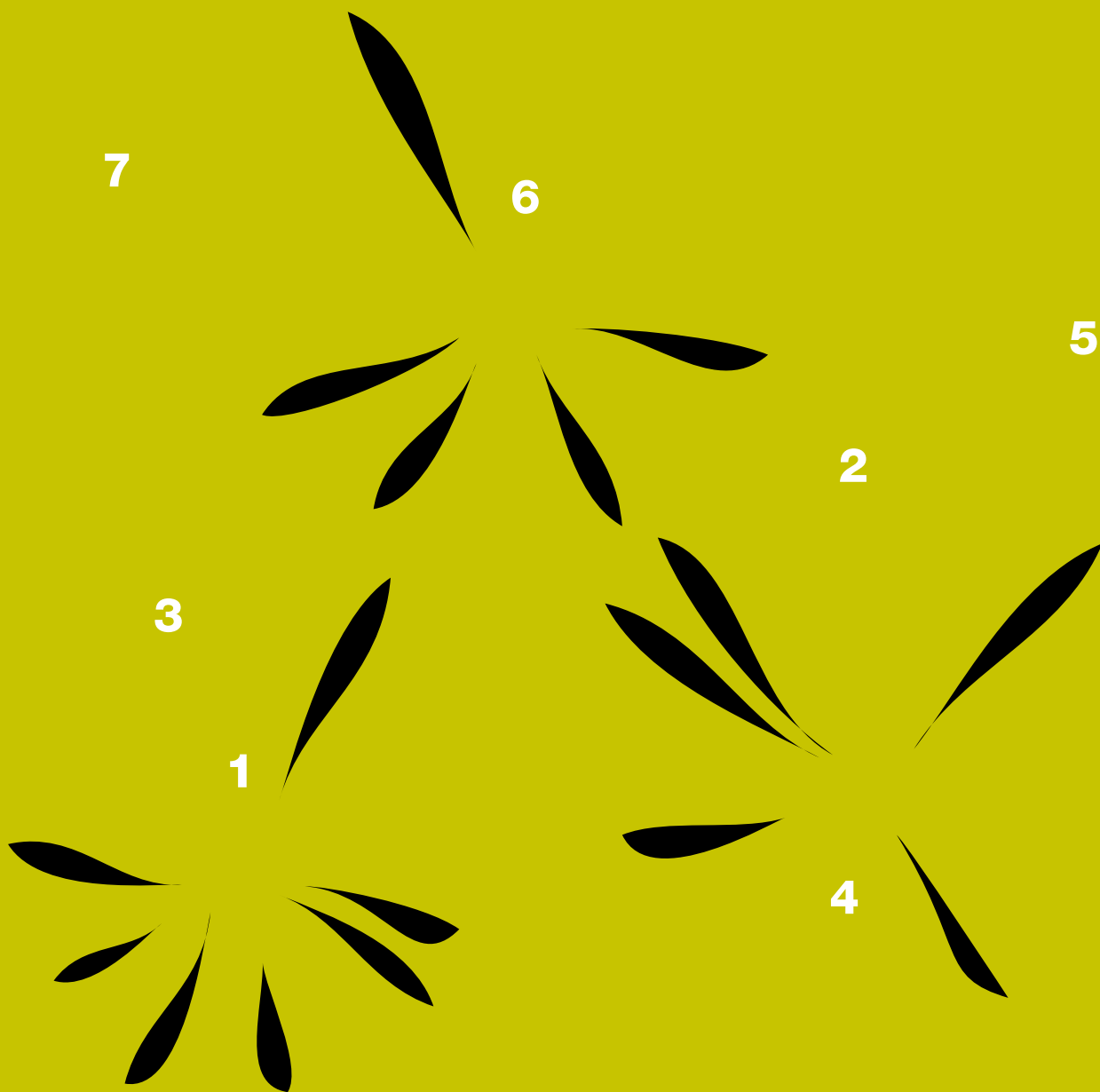

výroční zpráva občanského sdružení

**20
05**

: prostor^{os}

MÍRNÍME VAŠE PÁDY

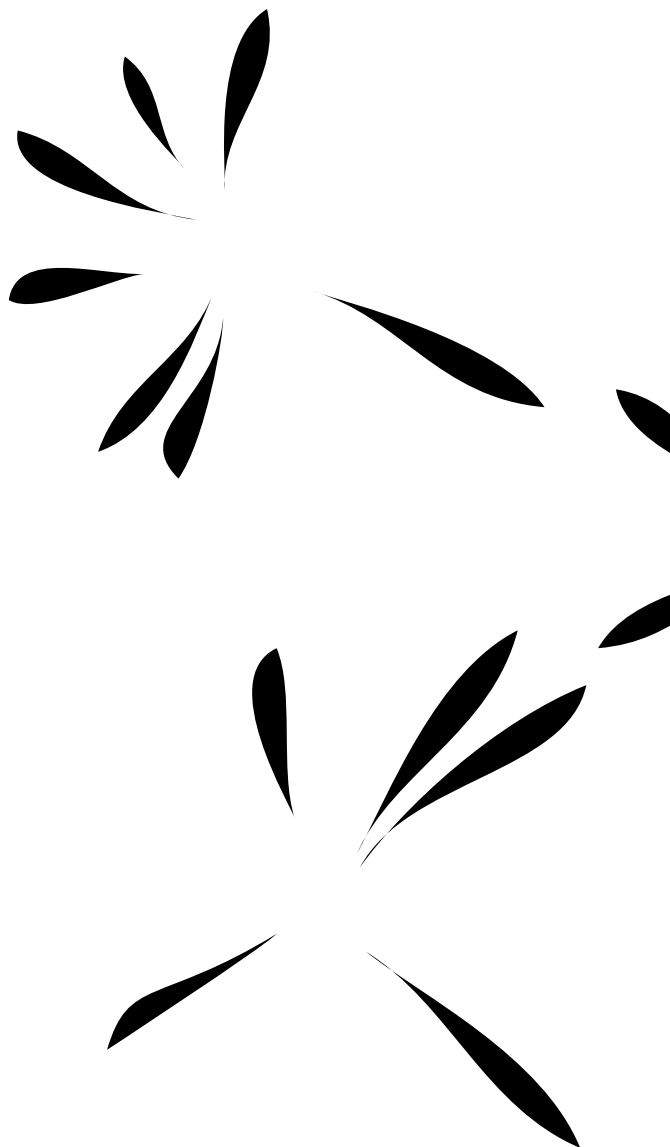
POMÁHÁME LETU VZHŮRU

OBSAH

	01	OBSAH
	03	SLOVO ŘEDITELE
04		OBČANSKÉ SDRUŽENÍ PROSTOR
	05	PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ
	07	Z ANÁLŮ O.S. PROSTOR
09		PERSONÁL A VZDĚLÁVÁNÍ
	10	HRRR NA HR!
13		TERÉNNÍ PROGRAMY (TP)
	15	TERÉNNÍ LOKALITY
	17	TP ČÍSLA
	21	TP KONTAKT
23		KONTAKTNÍ CENTRUM (KC)
	25	KC ČÍSLA
	27	KC KONTAKT
29		PRIMÁRNÍ PREVENCE (PP)
	31	PP KONTAKT
32		SPOLUPRÁCE & OSTATNÍ AKTIVITY
	34	FINANČNÍ ZDROJE
	36	TABULKY A ČÍSLA
	38	SLOVNÍK
40		S NÁMI. S VÁMI. PROSTOR

POČÍTEJTE
S NÁMI
KAŽDÝM
PÁDEM

13
24
5
76

SLOVO ŘEDITELE

Vážení,

srdečně Vás tímto zvu k nahlédnutí do výroční zprávy našeho občanského sdružení. Zprávy, jejíž svěží a svižný vzhled si klade vysoké cíle. Svě by si v ní totiž měl nalézt laik i odborník. Kombinace „tvrdých dat“ s uvolněným textem by Vás měla co možná nejpříjemněji, ale také nejvěrněji provést uplynulým rokem a upozornit na jeho důležité milníky.

Osobně považuji za nejdůležitější událost uplynulého roku certifikaci kvality služeb. Ne však ono slavnostní předání hezkého potvrzení, jež nám nyní zdobí kancelář, ale celý proces, ve kterém jsme rozebrali každý jednotlivý prvek naší organizace a služeb, abychom je složili v pestrou a smysluplnou mozaiku, která pomáhá klientovi při cestě vzhůru v jakékoli fázi jeho života.

Také proto jsme jako symbol našeho poslání zvolili květinu jejíž vývojové fáze jsou mnohdy velice podobné našim klientům. Ke všem těmto fázím se snažíme najít adekvátní službu, kterou zvolníme pád a pomůžeme letu vzhůru.

V roce dvatisícepět jsme pomohli a také nám bylo pomoheno.

Věřím, že ten letošní dvanáctiměsíční cyklus bude také takový.

Dává to totiž smysl.

Přeji hezké čtení a hezký rok

Petr Steklý

ředitel občanského sdružení Prostor

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ PROSTOR

Sdružení Prostor realizuje tři hlavní služby na okrese Kolín a Kutná Hora.

Kontaktní centrum (K-centrum) Kolín pro uživatele drog a jejich rodiče mající za cíl zajistit služby HR, odborné poradenství, zprostředkování léčby a následné péče. Dále pak služby HR.

Terénní programy mobilní služby pro uživatele drog dostupné v 7 městech okresu Kolín a Kutná Hora

s cílem poskytování sociálně zdravotních služeb uživatelům drog a zajišťování ochrany veřejného zdraví společnosti.

Primární Prevence strukturované programy pro děti a mládež na základních a středních školách

s cílem zajištění zdravého životního stylu dětí vedoucí k ochraně před negativní jevy.

Struktura o.s. Prostor

: **prostor**

kontaktní centrum

primární prevence

terénní programy

: KDO, CO >

PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ

projekty byly v roce 2005 personálně obsazeny následujícími pracovníky

Bc. Petr Steklý
Tereza Slavíčková
Jana Jirsíková DiS.
Tomáš Žák
Monika Dvořáková
Hana Hučiková

ředitel
terénní pracovník
kontaktní pracovník
terénní pracovník
kontaktní pracovník
dobrovolník

Projekt KC a TP je v roce 2005 personálně obsazen 4 pracovníky na plný úvazek. Dva pracovníci působí v terénním programu, který zajišťuje lokality Kolín, Kutná Hora, Pečky, Český Brod a od září i Čáslav. V Kontaktním centru pracují také dva zaměstnanci, a to na 1,5 úvazku (0,5 úvazku zůstává na práci vedoucího). Chod primární prevence, coby součást projektu KC Kolín s terénními programy, byl zajištěn vedoucím programu a ruku k dílu přidali i dobrovolníci a studenti, kteří v rámci KC vykonávali odbornou praxi.

**O.S. PROSTOR
PŘEDCHÁZÍ PÁDU
A POMÁHÁ VZHŮRU LIDEM
OHROŽENÝM
ZÁVISLOSTÍ.**

NEOBEJDEME SE
BEZ PROFESIONÁLNÍHO TÝMU
A PODPORY
OKOLÍ.

2

Z ANÁLŮ O.S. PROSTOR

aneb naše dějiny

2002

4.6. 2002 dochází k založení občanského sdružení Prostor. Podnětem bylo nadšení myšlenkou, která pár lidí sločených kolem jedné dobré věci může s kreativitou sobě vlastně udělat něco, co prospívá nejen opomíjenému společenství, ale vlastně i celé společnosti. Na začátku stála snaha o vytvoření Kontaktního centra s čistým štítem, které by fungovalo tak, jak má. Téměř celý následující rok byl zasvěcen koncepční činnosti v oblasti práce s klientelou zasaženou problémem s drogami.

2003

5.5. 2003 se uskutečnila historicky první výprava terénních pracovníků do ulic města Kolína, o necelé dva týdny se uživatelům drog a jejich blízkým otevřely také dveře Kontaktního centra s nízkým prahem. A bylo odstartováno. O něco později následoval rozjezd terénních programů v Českém Brodě a v Pečkách. Díky tomuto slibnému začátku a vědomí, že se protidrogové prevenci na Kolínsku blýská na lepší časy, se KC Kolín s terénními programy dostalo důvěry od Středočeského kraje, která s sebou přinesla i první finanční dotaci. Přirozenou fluktuací pracovníků se počátkem listopadu vykrytalizoval ryzí tým 4 pracovníků.

Do konce roku nás uživatelé drog vyhledali kontaktní či terénní pracovníky 104x a bylo vyměněno celkem 650 ks injekčních stříkaček.

2004

Z vidin a snů se stává realita, nikoli však krutá. Káčko a terény si totiž získaly důvěru klientů, donátorů i partnerských a spolupracujících organizací. V září začali terénní pracovníci brázdit nejen lákavé historické jádro, ale i drsné periferie Kutné Hory. Takhle se už čtyři oblasti mohly pyšnit, že jsou polem drogovými službami oraným.

Projekt kontaktního centra s terénními programy v tomto roce zaměstnával 6 pracovníků. Vyvrcholením snahy ustáleného týmu zaměstnanců o.s. Prostor bylo ocenění za rychlý a kvalitní rozvoj Kontaktního centra s terénními programy, kterého se do rukou Petru Steklému dostalo na Krajské protidrogové konferenci v Měříně. Vzrostlo tak týmové sebevědomí, tolik potřebné pro posunutí laťky zase o něco výše. K 31.12. 2004 projekt posloužil pěknému počtu 222 klientů.

2005

Rok 2005 byl nabitý! Nesl se ve znamení metodických dodělek a ladění teoretických požadavků Standardů odborné způsobilosti s děním, které se s našimi klienty odehrává tady a teď. S neúprosnou vlnovou frekvencí nás jímaly obavy, zda neztroskotáme v moři formálních nařízení. Ale stálo to za to - občasné mráčky vystřídalo kochání se důstojně zarámovaným certifikátem.

V Káčku si klienti mohli začít prát své prádelko, z kontaktní címry se stala vypulírovaná kontaktní místnost. Léto si naši terénní pracovníci zpestřili HR – ou, čili snižováním rizik na free-tekno akcích pořádaných „na zelené louce.“ Prostřednictvím dvojice benefičních koncertů Hudba bez drog jsme širokému publiku nabídli možnost užít si akci bez „chlustu, hulení a jiných oblbovadel“.

Ani letošní Krajská protidrogová konference se neobešla bez ocenění, tentokrát za nejrychlejší získání Certifikátu odborné způsobilosti jak pro Kontaktní centrum, tak pro Terénní programy.

POMÁHÁME LIDEM,
KTERÍ SE
S DROGOVÝM
PROBLÉMEM SETKALI,
ALE I TĚM,
KTERÍ
SE S NÍM
MOHOU
SETKAT.

PERSONÁL A VZDĚLÁVÁNÍ

týmu o.s. Prostor

Celý tým v současnosti navštěvuje bakalářské či magisterské obory na českých vysokých školách. Pravidelně se účastní týmové supervize, prováděné externím psychologem. Strategii rozvoje celé organizace vedoucí projektu konzultuje s projektovým supervizorem. Členové týmu se systematicky vzdělávají, a to zejména prostřednictvím tematických kurzů, speciálních výcviků nebo účastí na odborných seminářích, konferencích. Vodítkem při výběru konkrétních vzdělávacích akcí jsou nám hlavně potřeby klientely a profilace služby jako takové. V oblasti vzdělávání využíváme také naší vztahovou síť, resp. s konkrétními zakázkami oslovujeme odborníky, jejichž praxe souvisí s problémy naší cílové skupiny. Kladným prvkem uplynulého roku je složení přijímacích zkoušek na VŠ u dvou pracovníků, úspěšné dokončení 1. ročníku VŠ studia u terénní pracovnice a také úspěšné absolvování bakalářského studia vedoucího projektu.

: KOMU, ČEMU >

3

HRRRRRRRRR NA HR !

aneb letem světem nízkoprahovými službami pro uživatele drog

Pro encyklopedisty

Jako „Harm Reduction“ (HR) se označují přístupy minimalizující poškození drogami u osob, které v současnosti drogy užívají a nejsou motivováni ke změně vedoucí k abstinenci od drog. HR se snaží omezit či zmírnit riziko nákazy život a zdraví ohrožujícími infekcemi, mezi které řadíme HIV a hepatitidy B a C. Tyto infekce se šíří sdílením injekčního náčiní při nitrožilní aplikaci drog, stejně tak jako nechráněným pohlavním stykem. Přístup HR snižuje pravděpodobnost výskytu dalších tělesných komplikací, cílem je také omezit předávkování, dlouhodobé působení vysokých dávek drog. V neposlední řadě rovněž zabránit sociálnímu debaklu, dezintegraci a ztrátě lidské důstojnosti.

Mezi nejznámější postupy používané v HR patří výměna použitého injekčního náčiní za sterilní, poskytování informací (o možnostech léčby či jiné odborné pomoci), poradenství a edukace o rizicích.

Důležité je i zaměření na bezpečný sex včetně distribuce kondomů.

HR se provádí buď přímo v terénu nebo v nízkoprahových kontaktních centrech. Poradenství a edukace v rámci HR nezbytně zahrnuje i rady, návody a vysvětlení, jak drogu bezpečně aplikovat, jak používat a dezinfikovat náčiní a podobné čistě technické informace.

(in Kalina, 2003).

Pro milovníka pohádek, který je tak trochu „cíťa“

Nikoli za devatero horami, ani za devatero řekami, ale přímo v našem městě žijí lidé, co berou drogy! Říkejme jim uživatelé drog. Uživatelé drog koumáci si myslí, že je droga jejich sluhou – stěhlbitě jim dodává sebevědomí, pocit síly, sounáležitosti, boří zábrany, uklidňuje, uvolňuje, příjemně mámí, povznáší nad strastmi, inspiruje. O tom, jestli by potřebovali pomoc ani nepřemýšlí, libují si a vnímají terén a káčko jen jako „půjčovnu čistých inzulinů, buchen, voštěpů, vrtaček, fléten či chcete-li injekčních stříkaček a nalejvárnou zásad bezpečného brání drog“. Dříve nebo později ale jejich poslušný sluha začne tiše rozkrádat rodinný porcelán, naruší teplo rodinného krbu a stane se z něj přešpatný pán!

A tu jsou ubohému uživateli drog na blízku nízkoprahové služby HR, jejichž nositelem je káčko nebo terén. Jeho pracovníci a pracovníce drží uživatele drog nad vodou, aby mohl co nejméně zruinovaný věčným bojem s drogami spadnout až na dno, od kterého se s ním budou odrážet. Záchraný kruh házejí tito pracovníci i rodičům a blízkým těch, kteří škobrtli a „spadli do toho“. Učí je v tom plavat a dodávají sil, aby mohli vylézt konečně na břeh.

Pracovníci a pracovníce KC a TP těmto lidem vypráví příběhy o indiánech, co „dojeli“ na ohnivou vodu, nastavují zrcadlo nezdravému milostnému vztahu k omamným a psychotropním látkám, jsou trpěliví, mají pochopení,

dodávají sílu, odvahu, smysl, foukají na bolístky, občas ale do otevřených ran lijí i septonex, monitorují vývoj slibu, popostrkávají někdy až k okraji propasti, našeptávají. Prošlapávají jim cestičku k odborným zařízením, křivolakými uličkami se snaží vyvést z tmavých útrob drogové závislosti na světlo, kde možná pochopí, že to celé je jen otročina, vzdušný zámek a instantní posvícenská kachna se zelím.

Reprezentativní klient XY: „Vídat se s někým, kdo nebere, nenosí bílej plášť nebo kostýmek a podpatky, mluví se mnou jako rovněj s rovným, dá se mu věřit, protože je pod 30, nebo tak aspoň vypadá, je v pohodě, nezakazuje, nevyhrožuje, nestrká mě do jednoho pytle se všema těma vyvrhelama, nevyčítá, nepovyšuje se, nevozí se po mně, neodsuzuje, nekouká na mě skrz prsty, nepřesvědčuje, abych nebral, hystericky neřve, nedělá mi dlouhý přednášky, nebrečí mi na rameni a neprosí mě na kolenou, ať už toho nechám, mi daleko víc pomáhá.“

Uživatelé holt chtějí mluvit s někým od fochu, kdo není škrobený a bez začervení umí zadek nazvat synonymně. Ti, kteří pracují s uživateli drog v nízkoprahových službách, jsou právě takoví, protože jinak by za nimi žádný uživatel nepřišel. A kdyby je někdo nutil, aby hráli na city, chovali se odmítavě, autoritativně a s despektem, akorát by tak spálili most, po kterém se dá přejít na břeh, kde stojí léčebná zařízení a žijí „normální lidi“.

Pro pragmatiky

Drogy ve společnosti vždycky byly (ano, i za komunistů), jsou (viz. naše statistické tabulky) a nejspíš také nadále budou.

Jedním z preventivních prostředků, kterým lze účinně zabránit šíření závažných onemocnění, jakými jsou např. žloutenka typu B či C nebo virus HIV, je tzv. výměnný program. V praxi se odehrává tak, že člověk užívající drogy přinese své použité stříkačky, za které mu půjčíme nové - čisté. Ty nám pak přinese zpět a tak se to opakuje až do chvíle, než se nám jej podaří namotivovat k léčbě nebo alespoň přechodu na neinjekční způsob brání drog.

Důvody tohoto počínání jsou také čistě ekonomické – pro společnost je daleko méně nákladné investovat do sterilních stříkaček pro uživatele drog, než později léčit za 0,4 – 0,5 mil Kč člověka nakaženého žloutenku typu B či C, náhoda je blbec, možná i virem HIV, a to kvůli nezáváznému sexu s někým, kdo „vlastně na fetáka ani nevyपाल“.

Pro zasvěcené

Přístup ochrany veřejného zdraví (Public Health Approach) definuje Světová zdravotnická organizace jako hlavní prioritu globální zdravotní politiky v dokumentu Zdraví pro všechny 21. století (in Health for All in the

21st Century, 1998). Tento komplexní přístup je mimo jiné charakterizován snahou o ovlivnění souvisejících zdravotních, sociálních, ekonomických a demografických rizikových faktorů. Praktická realizace ochrany veřejného zdraví je zabezpečována např. prostřednictvím služeb Harm Reduction, které tvoří jeden ze základních pilířů protidrogové politiky zemí EU. Národní strategie protidrogové politiky pro rok 2005 – 2009, schválená usnesením vlády č. 1305/2004, je hlavním vodítkem při řešení problému užívání drog. Jako každá moderní protidrogová strategie v rámci EU je i ta česká založena na uplatňování intervencí v oblasti snižování poptávky (prevence, léčba, resocializace), minimalizace rizik (Harm Reduction) a potlačování nabídky (snižování dostupnosti drog).

TERÉNNÍ PROGRAMY

TP, terén, mobilní terén, streetwork

terénní programy

Základní charakteristika

TP je nejnižkoprahovější formou sociální pomoci pro uživatele drog. Hlavní výhodou TP je schopnost oslovit co nejvíce nitrožilních uživatelů drog, potenciálních přenašečů infekčních chorob. Dvojice terénních pracovníků se totiž s celou svou „kanceláří“ schovanou v brašně přes rameno vrhá v zimě v létě na otevřenou drogovou scénu, kde se ti, co berou, cítí přirozeně. Přinášejí uživatelům drog jedinou pro ně přijatelnou pomoc, i když mnozí uživatelé se vlastně domnívají, že nic nepotřebují – vždyť si jenom chodí měnit stříkačky. Právě tahle pravidelně se opakující chvilka v sobě ale skrývá netušený rozměr.

Výměna použitých injekčních stříkaček se neobejde bez poskytování informací o rizicích jednotlivých drog, o tom, jak brát bezpečně a co dělat, abych se nenakazil žloutenkou B, C nebo HIV. Klientům se dostává patřičného vysvětlení, k čemu je a jak se používá námi distribuovaný materiál, nabízeno je také testování na žloutenky nebo HIV. Terénní pracovníci dodávají naději a entuziasmus pro uskutečnění změny vedoucí k bio-psycho-sociální rovnováze a s také podsouvají myšlenku na léčbu. Součástí programu je i sběr odhozených injekčních stříkaček.

Vzhledem k omezenému zázemí na poli působnosti terénních pracovníků, spolupracuje terénní program velmi úzce s kontaktním centrem. Např. na individuálním poradenství.

V roce 2005 jste mohli terénní pracovníky potkat v Kolíně, Pečkách, Českém Brodě, Kutné Hoře, Čáslavi a vesničkách, které se nachází na trase programu.

Cílová skupina

Cílová skupina TP je tvořena závislími a problémovými uživateli drog staršími 15 let. V praxi se jedná zejména o takové uživatele, kteří drogy berou nitrožilně.

Cílová skupina dílčího projektu, který se odehrává v prostředí free tekno akcí, je rozšířena o experimentátory a příležitostně uživatele drog převážně tanečních.

Cíle

- > poskytování služeb HR
- > navazování kontaktu se skrytou populací problémových a závislých UD
- > udržování a pěstění kontaktu s UD, vytváření vztahu vzájemné důvěry
- > asistence při kontaktu s úřady, lékaři a ostatními institucemi
- > motivace ke změně rizikového stylu života a nástupu do léčby

- > zprostředkování léčby
- > pomoc v krizi
- > sběr a bezpečná likvidace odhozených injekčních stříkaček
- > mapování drogové scény na území bývalého okresu Kolín a Kutná Hora
- > mapování specifické drogové scény free - tekno
- > poskytování služeb HR v prostředí free - tekno akcí

Menu aneb naše nabídka

- > první kontakt - Když nejde hora k Mohamedovi, musí Mohamed k hoře, čili aktivní vyhledávání problémových a závislých uživatelů drog, hlavně těch, kteří nejsou v kontaktu s žádnou jinou pomáhající institucí (zdravotnickou, léčebnou, terapeutickou, sociální)
- > výměnný program - handlování kus za kus čili půjčování nových čistých stříkaček, které se po použití musí vrátit, abychom je mohli bezpečně sprovodit ze světa!
- > distribuce HR materiálu (desinfekce, injekční voda, filtry, kyselina ascorbová, alobal, buničina) - protože jakýkoli průnik cizí nepřírodní věci do organismu vyvolává rozvrat vnitřní homeostázy. Ať je to pro tělo co nejmenší šok!
- > distribuce prezervativů - „Jen jednu věc v hlavě nos – vulkán, Hrádek, Primeros.“
- > vitamínový servis - distribuce vitamínu pro očistu těla a posílení imunity
- > krizová intervence - pro klienty, co se topí nebo už jsou na dně
- > testy - těhotenské, hepatitidy (B, C), HIV
- > základní zdravotní ošetření, poskytnutí zdravotnického materiálu a pofoukání na bolístku
- > případová práce - věnujeme se pouze jednotlivému případu (soukromému či rodinnému), promýšlíme postup, jak vše co nejlépe zařídit, radíme se s kolegy, přejeme si klientovu spokojenost a maximální stabilizaci, které se v danou chvíli dá dosáhnout
- > odkazy a zprostředkování služeb KC a dalších odborných služeb
- > telefonické poradenství od pondělí do pátku mezi 10 -18 hod
- > distribuce informačních materiálů - o rizicích jednotlivých drog, komix o infekčních chorobách, časopis Dekontaminace a Colt Revue
- > poskytování informací, rad, návodů a legálních figlů v oblastech bezpečného braní, bezpečného sexu, harmonie těla a ducha, sociální či právní problematiky a kalení růžových brýlí abúzu
- > sběr a bezpečná likvidace odhozeného injekčního materiálu - hledání jehly nejen v kupce sena
- > informační servis pro radniční zpravodaje obcí - publikování seriálu o drogách, udílení šikovných rad rodičům, odpovídání na nejčastěji kladené otázky, prezentování výsledků

Události a novinky roku 2005

Od ledna 2005 vyráží teréniáci do ulic skoro každý všední den (kromě pondělí). Venku pobývají od 14,30 do 18,00 hodin, a to nejen ve výše uvedených obcích, ale po telefonické domluvě prakticky kdekoliv na trase programu.

Revoluční událostí bylo zakoupení motorového vozidla značky Peugeot Partner. S pomocí famózního řídičského umění streetworkera Tomáše a koňské síly pod kapotou automobilu jsme tedy od září 2005 mohli začít s našimi službami navštěvovat i další městečka a vesničky ležící v okrese Kolín a Kutná Hora. Zvýšením mobility terénních pracovníků narostla nejen statistika programu, ale díky tomu, že se s klienty vídáme častěji, můžeme s nimi lépe pracovat na bohubilých cílech.

Prakticky se tento tzv. mobilní terénní program odehrává tak, že vytočíte číslo 777 650 030 a domluvíte si s terénním pracovníkem místo a čas vašeho setkání. Klienty, kteří této možnosti využívají, také popostrkáváme k tomu, aby fungovali komunitně a k výměně přinášeli i stříkačky svých kolegů. S jejich pomocí tak bude dostatečně pokryta spotřeba injekčního materiálu v daném rájónu. Jedná se o tzv. sekundární výměnný program, který staví na jednoduché rovnici: pokud bude mít každý uživatel drog tolik sterilních pomůcek k aplikaci drog, kolik potřebuje, nebude si je nikde půjčovat a ubrání se tak nákaze vážnými infekčními chorobami. Štědrý interiér vozu také umožňuje klientům nechat se otestovat na HIV nebo žloutenku typu B a C, aniž by museli za touto atraktivní a důležitou službou cestovat do KC.

Od dubna 2005 je realizován nový projekt HR-A (Harm Reduction na Akcích). Jeho náplní je snižování rizik spjatých s užíváním drog na free tekno akcích. Tady se drogy konzumují ve větší míře, často v kombinaci s alkoholem. Také věk pro první zkušenost s drogou tu bývá nižší. Protože terénními pracovníky navštěvované tekno akce mají převážně pololegální charakter, je tu i problematická dostupnost zdravotnických služeb, proto pracovníci nabízejí prozatím alespoň základní zdravotní ošetření. Terénní pracovníci aktivně vyhledávají nejen problémové a závislé uživatele drog,

ale soustředí se i na experimentátory a příležitostné uživatele drog ve věku 15 – 20 let. Předávají jim informace o rizicích jednotlivých, převážně syntetických drog, seznamují oslovované uživatele s bezpečnou aplikací drog a spolu s distribucí kondomů i se zásadami bezpečného sexu, sbírají odhozený injekční materiál, mapují drogovou scénou, ptají se na potřeby návštěvníků, kteří zde drogy užívají. Dalším důležitým cílem je seznámit návštěvníky se smyslem HR programů a poskytnout jim jednotlivé kontakty na ně.

V září byla spuštěním terénního programu v Čáslavi prodloužena východní trasa terénních programů o.s. Prostor. Pole působnosti služeb pro uživatele drog je zase o několik km2 rozsáhlejší.

Na podzim se pro TP podařilo získat značku kvality – Certifikát, kterým se pyšní služby na úrovni. A dál máte možnost počíst si, jak to tam u vás vypadá...

Terénních programů běží v:

2004

ÚT _ Pečky

ST _ Kolín

ČT _ Kutná Hora

PÁ _ Český Brod

2005

ÚT _ Kolín (od září 05 rovněž v ÚT v rámci KC)

ST _ Pečky a Český Brod

ČT _ Kutná Hora a Čáslav (od září 05)

PÁ _ Český Brod a Pečky

K záměně terénních dnů pro města Pečky a Kolín jsme přistoupili s cílem rozšířit dobu, kdy budeme k dispozici našim klientům ve městě Kolín. Dříve se služby K-centra a Terénních programů ve středu překrývaly. Pro klientelu v Pečkách je zase přínosem změna to, že se nám poskytované služby v místnosti na zdravotním středisku nebudou křížit s provozem vedlejší ordinace, takže se zvýší bezpečnost a anonymita pro klienty, kteří sem docházejí. Sloučení Terénních programů Pečky a Český Brod do jednoho dne dvakrát v týdnu vede k dalšímu zvýšení dostupnosti služeb. Několikakilometrová vzdálenost umožňuje obě města navštěvovat dvakrát v týdnu, což vede k větší návaznosti v kontaktech s klienty. Navíc je možné oslovit větší množství klientely, protože jsme na stejných místech v různých časech - ve středu odpoledne v Pečkách a navečer v Českém Brodě, v pátek naopak. Toto přesvědčení potvrzují také statistické výsledky, kde je zřetelný nárůst ve všech ukazatelích.

TERÉNNÍ LOKALITY

Čáslav, Kutná Hora, Kolín, Český Brod, Pečky

terénní programy

Čáslav

V Čáslavi TP funguje od září 2005. Abychom zde mohli odvádět dobrou práci, musíme nejdřív místní drogovou scénu prozkoumat a pak stanovit strategii, jak ze svých úkrytů vylákat naše potenciální klienty. Tato seznamovací fáze, jejímž cílem je zbořit pomyslnou bariéru mezi „čistými“ pracovníky programu a uživateli drog, trvá prakticky dodnes:

terénní pracovníci na ulici kontaktují obyvatele města, kteří jsou pro ně zajímaví (nejčastěji to bývá někdo, komu je tak kolem 15 – 30 let a není zrovna na cestě do houšlí...), vysvětlují jim, kdo jsou, koho hledají, co dělají, proč to dělají a co mohou nabídnout. Všeobecně se ptají: „Co Čáslav a drogy? Jak to tu vypadá?“

Důležité vstupní informace jsme získávali také pravidelnými sondami v lékárnách. Zajímalo nás, kolik se zde prodá stříkaček a kolik pravidelných kupujících sami lékárnice odhadují. Zároveň jsme s vybranými lékárnami spolupracovali na distribuci „Bezpečných balíčků“. Ty obsahují hygienický a zdravotní materiál pro bezpečnou injekční aplikaci spolu s návodem k řádnému použití a letáčkovými odkazy na služby terénního programu. V průběhu mapování jsme nenašli žádnou odhozenou stříkačku, ačkoli tu některé skupinky holdují nitrožilnímu užívání pervitinu. V poslední době se také množí informace o kouření heroínu.

Vzhledem k rozjezdu není počet kontaktů s uživateli drog příliš vysoký – jedná se o 10 kontaktů s uživateli „tvrdých drog“, počet vydaných injekčních stříkaček činí 138 ks. Někteří místní UD, zejména ti, kteří úzkostně střeží svou anonymitu, využívají služeb HR v KC Kolín.

Kutná Hora

Drogová scéna v Kutné Hoře je uzavřená – nevyskytují se tu žádné odhozené stříkačky, obaly od nich, ani blistry nebo krabičky od často zneužívaných léků. Uživatelé drog samotní vyčkávali dlouhý čas, než využijí služeb nabízených terénními pracovníky, protože se chybně obávají, že by se informace o nich mohli dostat k lidem represe. Konzumace drog neprobíhá na očích veřejnosti. Povědomí cílové skupiny o terénního programu a jeho možnostech je ale na dobré úrovni.

V roce 2005 jsme navázali užší spolupráci s o.s. Povídej (dále Linkou důvěry). Tato spolupráce se týká poskytování poradenství v oblasti drog. Terénní pracovníci totiž mají za tímto účelem možnost využívat prostor „Poradny pro lidi v tísní“ na adrese Linky důvěry vždy ve čtvrtek mezi 14,30 – 18, 00 hod. Vřelé vztahy a zkušenosti sdílíme rovněž s pracovníky zařízení provozovaných Oblastní charitou Kutná Hora (Denní centrum, Maják, Středisko Přístav).

Drogovým problémem nejvíce bijícím do očí bylo v roce 2005 čichání toluenu. To přimělo pracovníky KC k zorganizování zasedání multidisciplinární komise sociálně-právní ochrany dětí. Tady byla odsouhlasena navržená strategie „boje proti toluenu“. Jejím výsledkem je snížení dostupnosti toluenu prostřednictvím „podpultového“ prodeje jakýchkoliv organických rozpouštědel, stejně tak jako šíření informací o rizicích této drogy veřejnosti prostřednictvím tisku a distribuce letáků zasažené skupině dětí a mladistvých.

v porovnání s rokem 2004 vzrostl počet klientů čtyřnásobně a také počet výměn v roce 2005 vzrostl sedminásobně.

Kolín

Od Nového roku bylo terénním dnem pro město Kolín úterý namísto původní středy. Ve středu totiž bylo otevřeno i Kontaktní centrum, zatímco v úterý byli kolínští uživatelé na suchu.

Postupem času jsme zjistili, že klientela TP Kolín je ze značné části tvořena příslušníky klientské základny Kontaktního centra. Také jsme si ověřili, že pro nově přichozí klienty bývá obvykle snazší a díky rozšířené paletě služeb a hmotnému zázemí také atraktivnější využít jako zdroj služeb HR právě Kontaktní centrum. Z tohoto důvodu jsou od září 2005 služby HR poskytovány v čase vymezeném pro terénní program v rámci Kontaktního centra. Terénní pracovníci ovšem na zavolání vyráží i do ulic, aby se setkali s klientem, kterému není sympatické institucionalizované prostředí pod střechem. Pravidelně také vyráží do ulic Kolína, aby posbírali odhozené stříkačky a oslovili nové klienty.

V roce 2005 terénní pracovníci uklidili z ulic 69 ks odhozených stříkaček, 3x více než v předešlém roce. Počet klientů stoupl z 30 v roce 2004, na 49 uživatelů drog v roce 2005. Počet vydaných stříkaček však zůstává stejný.

Český Brod

V Českém Brodě nám kvete tzv. sekundární výměna injekčního materiálu. Výměnného programu totiž využívají i klienti z okolních vesnic, kteří zajišťují zásobu čistých stříkaček i pro svoje parťáky, kteří zrovna nemohou nebo nechtějí přijít. S pomocí těchto zodpovědných tahounů je dostatečně sycena poptávka po injekčním materiálu, mizí půjčování stříkaček mezi uživateli drog a krásně se snižuje riziko nákazy HIV, žloutenkou typu B a C. Oproti roku 2004 se počet vyměněných stříkaček zvýšil více než o 1000% - z 380 ks na 4116.

S velkým nadšením byla našimi klienty přijata nová služba testování na VHB, VHC a HIV. Do konce roku jsme tyto testy provedli 15 osobám.

V Českém Brodě máme 77 klientů, s nimiž se setkáváme, a skoro to vypadá, jako by každý z nich ročně vytratil 1 stříkačku ze své kapsy, protože na území Českého Brodu jsme za celý rok 2005 našli 76 ks odhozených stříkaček, o 9 méně než v roce předešlém. V porovnání s rokem 2004 vzrostl počet klientů 4x, počet kontaktů 6x a počet výměn 8x! Tyto rapidní nárůsty lze přičíst utužení důvěry klientů k terénním pracovníkům a odezdnělé fázi čekání na klientelu, která v roce 2004 ještě panovala.

Ve spolupráci s našimi klienty jsme uskutečnili více než 400 setkání tváří v tvář, 17 uživatelů drog projevilo zájem o léčbu.

Pečky

Jistě není ani pro laika překvapením, že Pečky jsou drogovou scénou vskutku dokořán otevřenou. Svědčí o tom nejen nádražní záchodky s poházenými stříkačkami a kouření heroinu na veřejných prostranstvích, ale i nebojácnost klientů a jejich vstřícnost vůči námi nabízeným službám.

Klientská základna je v roce 2005 tvořena 90 uživateli drog, kteří si vyměnili celkem 5156 ks stříkaček. Velmi viditelnou skupinou uživatelů drog jsou tu příslušníci romského etnika, kteří v současné době tvoří 59% všech známých klientů. Jejich chloubovou je v porovnání s bílými uživateli drog vyšší podíl nenitrožilních uživatelů.

Terénní programy v Pečkách už mají svou tradici (běží již od r. 2003), a proto zde terénní pracovníci mohou ohnisko své pozornosti odvrátit od oslovování nových a nových klientů k individuální práci s klienty, která pomáhá být abstinentem nebo alespoň kulturním toxikomanem.

11 našich klientů si od nás odneslo adresu na léčebné zařízení.

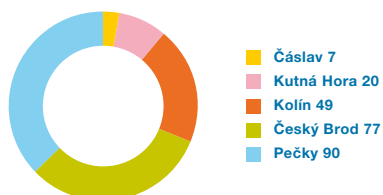
- 1) Jedná se o průměrný věk klienta, nikoliv kontaktů
- 2) Rodinní příslušníci, blízké osoby uživatelů.
- 3) Kontakt: každá návštěva / situace, při které dochází k interakci mezi klientem a pracovníkem programu (tzn. poskytnutí určité služby, informace, nebo poradenství. Příjem telefonického hovoru není kontakt.
- 4) První kontakt: první setkání s klientem v daném zařízení nezávisle na tom, jaký typ služby klient využije; klientovi byly poskytnuty základní informace o zařízení a nabízených službách.
- 5) Výměna: kontakt, při kterém dochází k výměně (příp. jen odevzdání či výdeji) jedné nebo více injekčních jehel

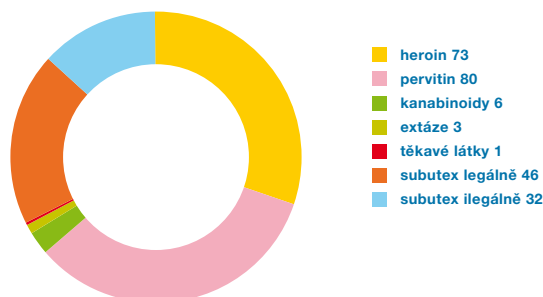
Terénní program: počet klientů a kontaktů

Lokality působení Terénních programů v roce 2005	Čáslav	Kutná Hora	Kolín	Český Brod	Pečky
Počet klientů (počet jednotlivých uživatelů drog, kteří využili v daném období alespoň jednu službu programu)	7	20	49	77	90
- z toho injekčních uživatelů drog	5	18	41	66	87
- z toho se základní drogou heroin	1	2	11	15	44
- z toho se základní drogou pervitin	5	6	16	35	18
- z toho se základní drogou kanabinoidy	-	3	2	1	-
- z toho se základní drogou extáze	-	3	-	-	-
- z toho se základní drogou těkavé látky	-	-	-	1	-
- z toho se základní drogou subutex legálně	1	3	11	14	17
- z toho se základní drogou subutex nelegálně	-	3	8	11	10
Průměrný věk klienta ¹⁾ (let)	20	21	25	23	24
Počet neuzivatelů , kteří využili alespoň jednu službu programu ²⁾	-	2	3	2	3
Počet kontaktů celkem ³⁾	10	51	95	404	511
-z toho s uživateli drog	10	43	92	401	508
Počet prvních kontaktů ⁴⁾	10	19	14	53	53
-z toho s uživateli drog	10	17	14	51	50
Počet výměn – výkonů ve výměnném programu ⁵⁾	6	29	86	336	460
Počet vydaných injekčních jehel	138	279	245	4116	5156
Počet nalezených injekčních stříkaček	-	2	69	76	45

Počet klientů dle lokalit působení TP v roce 2005

Spektrum drog užívaných klienty, zaznamenané v rámci působení TP v roce 2005

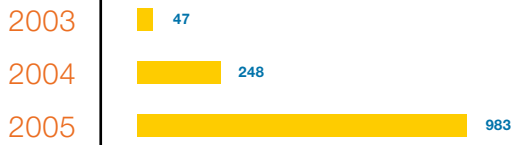

▲ Terénní program: služby / počet výkonů (kolikrát byla daná služba poskytnuta)

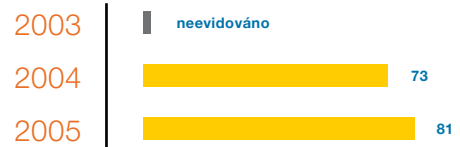
Služba	Čáslav	Kutná Hora	Kolín	Český Brod	Pečky
Výměnný program	6	29	86	336	460
Individuální poradenství	-	4	-	4	5
Odkaz do jiných zařízení	1	-	-	-	-
Poskytnutí informací	12	25	-	-	-
Distribuce informačních materiálů	3	20	-	-	-
Reference do K - center	-	8	19	15	25
Reference do léčby	-	-	3	17	11
Testy HIV	-	-	-	4	4
Testy VHC	-	-	-	8	10
Testy VHB	-	-	-	4	5
Těhotenské testy	-	-	-	1	3
Zdravotní ošetření	-	-	2	-	-
Poradenské telefonáty	2	5	6	24	24

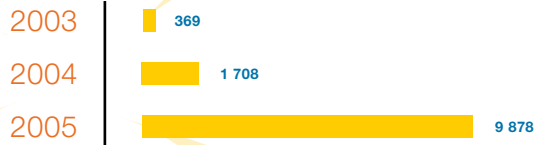
▲ Počet kontaktů s UD v letech 2003 – 2005

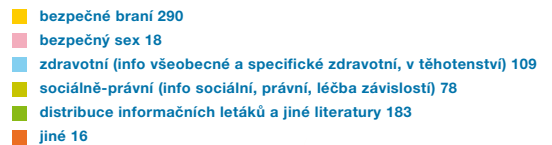
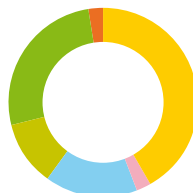
▲ Počet prvních kontaktů s UD v letech 2003 – 2005

▲ Počty stříkaček distribuovaných TP v letech 2003 – 2005 (ks)

▲ Struktura a počet informací (intervencí) podaných klientům TP v roce 2005

ZA VŠÍM
VIDÍME
ČLOVĚKA.

: (VIDÍM) KOHO, CO >

4

TERÉNNÍ PROGRAMY

Kontakt

terénní programy

Spojení

Terénní programy o.s. Prostor

Kutnohorská 17

280 02 Kolín

tel.: 777 65 00 30

email: tp@os-prostor.cz

URL: <http://www.os-prostor.cz>

IČO: 265 94 633

č.ú.: 433 442 349/0800

Provozní doba

2005

ÚT – PÁ 13:00 - 18:00

2006

PO – PÁ 13:00 - 18:00

Terénní pracovníci

2005

Tereza Slavičková, Tomáš Žák

2006

Tomáš Žák, Karolína Balcarová, Martina Sálková DiS.

Destinace

2005

ÚT – Kolín (od září 2005 rovněž v úterý v rámci KC)

ST – Pečky a Český Brod + od září 2005 i lokality na trase programu

ČT – Kutná Hora + od září 2005 ještě Čáslav i lokality na trase programu

PÁ – Český Brod a Pečky + od září 2005 i lokality na trase programu

2006

PO – Zruč nad Sázavou + lokality v okrese Kutná Hora

ÚT – Pečky, Český Brod + lokality v okrese Kolín

ST – liché týdny Kolín + lokality v okrese Kolín

sudé týdny Kouřim + lokality v okrese Kolín

ČT – Čáslav, Kutná Hora + lokality v okrese Kutná Hora

PÁ – Český Brod, Pečky + lokality v okrese Kolín

KONTAKTNÍ CENTRUM

Nízkoprahové zařízení v Kolíně

kontaktní centrum

Základní charakteristika

Kontaktní centrum je nízkoprahové zařízení, které od r. 2003 nabízí širokou paletu služeb každému přichozímu zasaženému vztahem k drogám (rozumějme těm nealkoholovým). Přichází k nám nejen samotní uživatelé drog v různých fázích závislosti, ale i jejich partneři, rodiče a kamarádi. O své zkušenosti se rádi podělíme i s odborníky z jiných profesí, stážisty, studenty i našimi fanoušky.

Smyslem naší práce je ovlivňovat životní styl uživatelů drog – snižujeme zdravotní a sociální poškození plynoucí z užívání drog. To znamená, že naše klienty informujeme o důsledcích braní, dáváme jim návody, jak brát bezpečněji a tím se vyvarovat infekčním chorobám, abscesům a jiným poškozením žil, pohoršujeme se nad odhazováním stříkaček, básníme o bezpečném sexu, provádíme testy na žloutenku B, C a HIV. Snažíme se zlepšit fungování našich klientů ve společnosti, pomáháme s hledáním zaměstnání, pracujeme s klienty na postupném přijetí myšlenky jít se léčit a posléze jim tuto léčbu zprostředkováváme. Jsme si vědomi strachu a zlosti, které nese slovo “feták” a tak poskytujeme služby anonymně.

Cílová skupina

Ohnisko našich služeb je zaměřeno na problémové a závislé uživatele drog starší 15 let a jejich blízké sociální okolí, pro které je to, že jejich blízký zneužívání drogy tíživě, vyčerpávající a svazující. Zavítat k nám mohou i experimentátoři a příležitostní uživatelé nealkoholových drog, pro které je paleta nabízených služeb skromnější.

Cíle

- > poskytování služeb HR
- > pomoc rodinám a blízkým uživatelům drog
- > navazování, udržování a pěstění kontaktu s UD, vytváření vztahu, navazování vzájemné důvěry
- > strukturovaná individuální práce s klientem
- > asistence při kontaktu s úřady, lékaři a ostatními institucemi
- > motivovace ke změně rizikového stylu života, nástupu do léčby
- + zprostředkování léčby
- > pomoc v krizi
- > zajištění podmínek potřebných k přežití
(zabezpečit základní hygienický, zdravotní a potravinový servis)

Menu aneb naše nabídka

- > kontaktní místnost - možnost hodinku pobýt, odpočinout si od neustálého kolotoče shánění, “dělání peněz, šmáček a obloží, kámošů, démonů a toxických psychóz, abstácků, hladu a špíny”
- a možnost popovídat si s pracovníky, kteří nastavují zrcadlo nezdravému milostnému vztahu k drogám

> výměnný program - handlování kus za kus čili půjčování nových čistých stříkaček, které klient musí vrátit, abychom je mohli bezpečně sprovodit ze světa!

> distribuce HR materiálu - (desinfekce, injekční voda, filtry, kyselina ascorbová, alobal, buničina), protože jakýkoli průnik cizí nepřírodní věci do organismu vyvolává rozvrat vnitřní homeostázy. Tak ať jeto co nejmenší šok.

> distribuce prezervativů - „Jen jednu věc v hlavě nos – vulkán, Hrádek, Primeros.“

> distribuce vitamínů - pomohou zhuntované tělo pozvednout alespoň k nule

krizová intervence - pro UD, co se topí nebo jsou už na dně, ale i pro jejich blízké, kteří už neví, jak dál

> testy - těhotenské, žloutenky (B, C), HIV, na přítomnost drog v moči

> základní zdravotní ošetření, poskytnutí zdravotnického materiálu a pofoukání na bolístku

> potravinový servis - možnost uhasit žízeň kávou nebo čajem a zahnat hlad čínskou polévkou

> hygienický servis - sprcha a holení pro ty, kteří chtějí vypadat k světu

> praní prádla - bez praní špinavého prádla se to neobejde

> případová práce - věnujeme se pouze jednotlivému případu (soukromému či rodinnému), pracujeme na klientově spokojenosti a maximální stabilizaci, které se v danou chvíli dá dosáhnout.

Patří sem i poradenství pro rodiče a blízké, kteří mají strach, že někdo, koho mají rádi, „do toho spadnul“. Kdokoli se může přijít poradit, jestli rozpozná drogu od puberty. V nabídce je i rodinné poradenství, kterého se účastní nejen rodinní příslušníci, ale i ten, o koho jde a chce s tím něco dělat.

> odkazy a zprostředkování dalších odborných služeb aneb prošlapávání cestičky k zubařům, ambulantním chirurgům, venerologům, gynekologům, psychiatrům, terapeutům, interferonu, léčeben, komunit, doléčovací center, azylových domů, právních a občanských poraden, krizových center, na “sociálku”, oddělení evidence obyvatel...

> telefonické poradenství od pondělí do pátku od 10 do 18 hodin

> mailové poradenství - jakmile dotaz v pracovní době přijmeme, hned jej zodpovíme

> distribuce informačních materiálů o rizikách jednotlivých drog, komix o infekčních chorobách, časopis Dekontaminace a Colt Revue...

> poskytování informací, rad, návodů a legálních figlů v oblastech bezpečného braní, bezpečného sexu, harmonie těla a ducha, sociální či právní problematiky a kalení různých brýlí abúzu

> informační servis pro radniční zpravodaje obcí

Události a novinky roku 2005

Splněným úkolem pro rok 2005 je rozšíření časové dostupnosti služeb KC. Vzhledem k potřebám našich klientů, kteří nás často vyhledávali už v dopoledních hodinách, a zvětšujícím se zájmu o individuální poradenství pro rodiče a uživatele drog samotné, jsme rozšířili otevírací dobu na 10 – 18 hodin. Provozní dny PO, ST, PÁ zůstávají zachovány, stejně tak jako možnost telefonického domluvení schůzky mimo otevírací dny. Oproti provozu v roce 2004 (PO, ST, PÁ 14 – 18 hodin) se jedná o rozšíření o dalších 12 hodin týdně. Také dveře kontaktní místnosti jsou od nového roku otevřeny už od 13 hod, a to proto, abychom našim klientům a jejich mnohdy svízelným příběhům mohli věnovat ještě větší prostor. Klienti tak mají dostatek času využít pestré nabídky služeb, které se s kontaktní místností pojí – dát si sprchu, nechat se otestovat na infekční nemoci, prolisovat si registr volných pracovních míst a zafantazírovat si o tom, jaký job by byl i s nečistým rejstříkem trestů berný. Mohou být také obětí přesvědčování, aby si zašli zažádat o sociální dávku a přestali „dělat peníze“, mohou se posilnit horkou polévkou nebo svažit vyprahlá ústa tekutinami (nealkoholickými, to se ví).

Naši návštěvníci, kteří vyplňují červenec a srpen dovolenkováním, koukali jistě po návratu z letních prázdnin jako z jara! Kontaktní místnost přestala být tmavou kobkou, protože jsme na její zdi nanесли žlutavý nátěr a její rozměry připomínající ratejnu jsme usměrnili sádrokartonovou příčkou a vytvořili tak zázemí pro administrativní činnost projektu.

K této velkolepé rekonstrukci náleží ještě instalování kuchyňské linky s pračkou a sušičkou. Toto zákoutíčko vytváří kulturní prostředí pro naše klienty – mnozí z nich se seznámí s postupem mytí nádobí či vaření kávy v klidném prostředí, kterého se jim v jejich trochu jiném životě nedostává. Funkce pračky a sušičky vyplývá již ze samotných názvů, snad jen připomenout, že své prádélko si náš uživatel drog může zvelebit za symbolický poplatek 5 Kč.

Aby chmury příchozích nebyly tak sřívavé, vysloužila si veselejší módní vzhled také poradenská místnost. Ta získala na váze také díky vyvěšení Certifikátu, který od konce roku 2005 symbolizuje odbornou úroveň námi poskytovaných kontaktních a poradenských služeb.

Čísla

V uplynulém roce jsme zaznamenali nárůst ve všech ukazatelích. Důvodem je rozšíření klientské základny, důvěra klientů v pracovníky zařízení a rozšíření palety nabízených služeb. Počet uživatelů drog, kteří využívají služeb KC, se oproti loňskému roku zdvihl ze 100 rovných na 164, protože spokojení klienti naše služby doporučují i příslušníkům své drogové komunity, kteří doposud neměli zkušenost s naším zařízením. Průměrný věk uživatelů drog se v souladu s celostátními statistikami zvyšuje – v roce 2005 byl náš průměrný klient star 26,6 let. Tento příznivý trend naznačuje, že počet nových problémových uživatelů drog v republice klesá.

Služeb programu začali více využívat také rodinní příslušníci a blízké osoby uživatelů drog (celkem 38 osob). Ty se nám v případech poradenských intervencí daří motivovat k opakované návštěvě, která skýtá větší prostor pro zastavení se, úlevu, mobilizování sil spolu s vytříbením a ujasněním, co teď dělat dál. Partneři uživatelů rovněž vítají možnost provedení rychlého testu na zjištění přítomnosti protiláték

HIV a HEP B a C v krvi.

I nadále se zvyšuje zájem o hygienický servis, možnost pobýt na kontaktní místnosti. Zatímco v roce 2004 bylo provedeno 35 testů na HIV, VHC nebo VHB, o rok později to bylo už 110 těchto testů. Kontakt se zařízením vyvolalo u 59 osob zájem o některý z typů léčby.

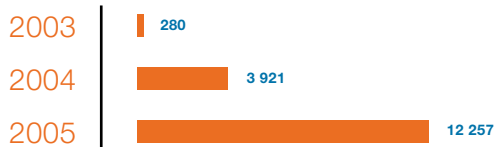
Z celkového počtu uživatelů OPL tvoří nitrožilní uživatelé více jak 80 % klientely. Mužská klientela drtivě převažuje nad ženskou.

Cílem pro následující rok je zaměřit se v ještě větší míře na individuální poradenství, zejména pak na motivační trénink pro uživatele drog.

Počet stříkaček distribuovaných KC v letech 2003 – 2005 (ks)

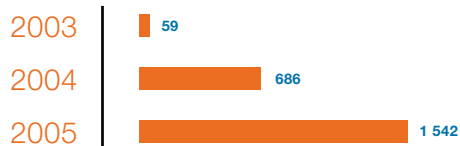
Kontaktní centrum: Případové práce v letech 2003 - 2005

Rok	Případové práce
2003	5
2004	45
2005	113

Kontaktní centrum: Struktura klientely

Uživatelé drog (UD)	muži 123	164
	ženy 41	
- z toho injekčních uživatelů drog		136
blízké okolí UD		62
celkem klientů		226
prvkontakty	UD 138	168
	blízké okolí UD 30	

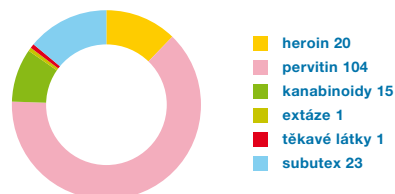
Počet kontaktů s UD v letech 2003 – 2005

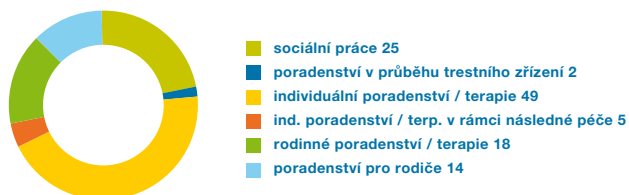
Kontaktní centrum: počet výkonů poskytovaných služeb v roce 2005

Služba	počet výkonů
Kontaktní místnost	684
Hygienický servis	226
Potravinový servis	555
Zdravotní ošetření	5
Případová práce	113
Krizová intervence	3
Výměnný program	1142
Testy HIV	26
Testy VHC	66
Testy VHB	32
Těhotenské testy	9
1. kontakt	168
Asistence	1
Odkazy do léčby	66
Poskytnutí informací	618
Poradenské telefonáty, web poradna	90

Skladba klientely podle typu primárně zneužívané drogy

Struktura případové práce + počet jednotlivých výkonů v roce 2005

GRANTOVÁ SCHÉMATA.
SPONZORY. PARTNERY.
POLITIKY. LÉKAŘE.
OSTATNÍ ODBORNÍKY.
VÁS.

5

: OSLOVUJEME, VOLÁME >

KONTAKTNÍ CENTRUM

Kontakt

kontaktní centrum

Spojení

Kontaktní centrum Kolín

Kutnohorská 17

280 02 Kolín

tel.: 777 847 071, 321 715 004

e-mail: kc@os-prostor.cz

URL: <http://www.os-prostor.cz>

IČO: 265 94 633

č.ú.: 433 442 349/0800

Provozní doba

2005

PO, ST, PÁ 10:00 - 18:00

2006

PO, ST, PÁ 10:00 - 18:00 + ÚT, ČT 10:00 - 13:00

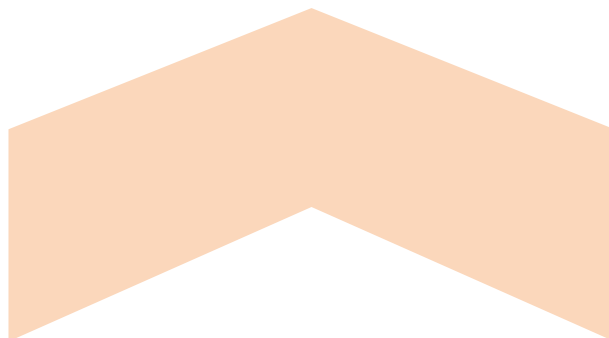
Kontaktní pracovníci

2005

Jana Jirsíková, Petr Steklý

2006

Jana Jirsíková, Tereza Slavičková, Monika Dvořáková

PRIMÁRNÍ PREVENCE

Nový program o.s. Prostor

primární prevence

Základní charakteristika

Úkolem prevence je podporovat zdravý životní styl bez drog, zabránit užívání drog nebo alespoň odložit první zkušenost s drogou do co nejpozdějšího věku. Rizikovými faktory, které zvyšují pravděpodobnost užívání drog, je vliv vrstevnické skupiny, realizují se proto tyto programy v rámci školní třídy, ale i v prostředí zájmových skupin.

Prostřednictvím rozmanitých alternativních technik si děti a mladí lidé přijdou na to, že užívání drog není normální, protože ničí zdraví a komplikuje život. Uvědomí si, že droga hlavu pořádně zamotá. Jinak by přece někdo, kdo bere, neprodal svému „kámošovi“ heroin s nadrcenou omítkou jen proto, aby si vydělal na svůj denní chléb – dávku drogy, co katapultuje jen do bodu 0. Chceme dětem ukázat, že každý z nás má sílu vyrovnat se se strastmi, neúspěchy, osamělostí nebo nepříjemnými prožitky i bez sáhnutí po omamných a psychotropních látkách. Ty jsou jen pomíjivým řešením. Pak už je to jen otročina.

Primární prevence je nejmladší aktivitou o.s. Prostor, která je součástí projektu K-centra Kolín s Terénními programy. Za cíl si klade nejen zastavit experimentování s drogami a předejít tak zdravotním a sociálním dopadům, ale také zabránit šikaně a extrémismu.

Cílová skupina

- > děti školního věku (žáci ZŠ)
- > mladí lidé ve věku středoškolských studentů
- > rodiče
- > pedagogové

Cíle

- > Poskytovat kvalitní a vyvážené informace o účincích drog a životě ovlivněném drogovým stereotypem
- > Zabezpečit účastníkům prevence právní povědomí o rizicích spjatých s přechováním či distribucí drog.
- > Zajistit pedagogům a rodičům kvalitní informace o možnostech prevence vzniku drogového problému
- > Seznámit pedagogy a rodiče s tím, jak užívání drog rozpoznat a jak lze drogový problém řešit
- > Uvést do problematiky extrémismu, pomoci s utvářením zdravých hodnot a vyvážených postojů k extrémistickým organizacím
- > Analyzovat vztahy ve skupině dětí a přispívat k toleranci a rovným vztahům uvnitř kolektivu

Menu aneb naše nabídka

- > Závislost - čokoláda, počítačové hry, tabák, alkohol, první droga aneb: „Je náš soused alkoholik, když si každý den dá dvě piva?“
- > Rizika a poznání nebezpečí drog - dělení drog, jejich rizika a možnosti odmítnutí
- > Nechci žít všední život - závislost a možnosti léčby aneb: „Aby závislost nebyla družkou na celý život“
- > Barva nerozhoduje - prevence rasismu, extremismu
- > Exkurze do K-centra - popis služeb Kontaktního centra v Kolíně, seznámení s terénními programy a smyslem práce s uživateli drog
- > Blok pro pedagogy a rodiče - drogy, proč se berou, jejich účinky a rizika, příznaky užívání drog, co dělat dál, jak řešit výskyt drog na škole, právní aspekty, diskuse
- > Zpracování minimálního preventivního programu a další služby školám

Události a novinky roku 2005

V předchozích letech kontaktní a terénní pracovníci o.s. Prostor navštěvovali žáky na školách, aby je seznámili se službami, které nabízí, a osvětlili jim smysl své práce. Po krátkém průzkumu jsme ale zjistili, že se na Kolínsku nikdo cíleně nevěnuje drogové prevenci. To v nás vzbudilo nadšení pustit se do toho.

V září 2005 se tedy konstituoval ucelený, tématicky strukturovaný preventivní program. Abychom o tom dali vědět světu, rozeslali jsme školám v okrese Kolín a Kutná Hora informační brožury s nabídkou námi realizovaných preventivních bloků. Tyto bloky v sobě zahrnují prvky hry nebo dramaterapie a v porovnání s obvyklou školní atmosférou nabízí dětem (mladým lidem) alternativní cesty vedoucí k podpoře zdravého a eticky nezávadného života.

Standardní délka jednoho bloku je 2 x 45min. Bloky se prozatím realizují formou jednorázové „návštěvy“, avšak součástí preventivního programu na škole je také setkání s pedagogy.

V roce 2006 bychom s dosud nabytými zkušenostmi rádi vytvořili program dlouhodobé primární prevence, který bude školní kolektiv provázet od 5. do 9. třídy ZŠ.

▲ Primární prevence: aktivity v rámci primární prevence v roce 2005

Typ školy	Typ programu*	Počet škol	Počet oslovených	Počet vyučovacích h.
ZŠ	1	15	902	42
SŠ a SOU	1	6	342	30
Celkem	-	21	1244	72

* jednorázový seminář s prvky hry, dramaterapie.

PRIMÁRNÍ PREVENCE

Kontakt

primární prevence

Spojení

Primární prevence

Kutnohorská 17

280 02 Kolín

tel.: 774 650 094, 321 715 004

e-mail: pp@os-prostor.cz

URL: <http://www.os-prostor.cz>

IČO: 265 94 633

č.ú.: 433 442 349/0800

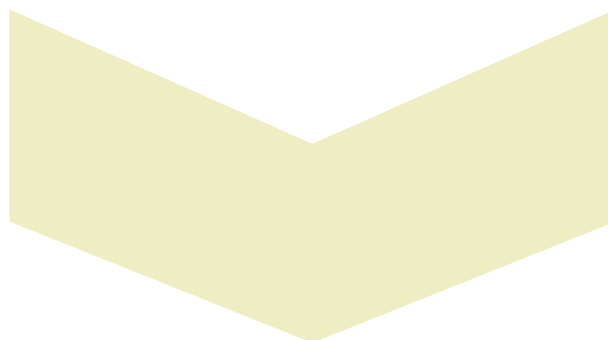
Lektoři primární prevence:

2005

Petr Steklý, Karolína Balcalová, Hana Hučíková

2006

Petr Steklý, Karolína Balcalová, Hana Hučíková, Šárka Mrňáková DiS.

SPOLUPRÁCE & OSTATNÍ AKTIVITY

Aneb nejen na svém písečku & Prostor

Člověk ohrožený důsledky užívání drog se na Kolínsku a Kutnohorsku prakticky nemá kam obrátit. Pomineme-li totiž alespoň základní psychosociální pomoc dostupnou v Kontaktním centru, dojdeme k závěru, že psychiatrické a psychologické služby specializované na oblast komplexního ambulantního poradenství a terapie závislosti tu jednoduše chybí. Odkazujeme proto převážně na pražská zařízení, kde máme výborné zkušenosti např. s programy o.s. Sananim, o.s. Anima, o.s. Prevcentrum. Tato sdružení poskytují především ambulantní léčbu a terapeutickou pomoc jak samotným uživatelům drog, tak jejich přihlížejícímu okolí.

Jestliže se klient rozhodne pro dlouhodobou léčbu (PL, TK), ladíme jeho požadavky s kritérii pro přijetí do vytypované PL či TK. Odkazujeme tedy i do zařízení za hranicemi Středočeského kraje. Takto postupujeme i u ostatních služeb pro uživatele drog, jako jsou doléčovací programy nebo detoxy, protože síť těchto zařízení je v porovnání s těmi ambulantními řidší. Synonymem kvality jsou pro nás např. TK Magdaléna, TK Němčice, TK Karlov, PL Červený Dvůr, PL Nechanice, PL a TK Bílá Voda.

Samozřejmě součástí práce kontaktních a terénních pracovníků je také navazování spolupráce s lékaři (chirurgy, gynekology, dermatology, venerology, odborníky na infekční onemocnění atd.), a to jak v Kolíně, tak i ve městech, kde je zaveden terénní program. Pracovníci lékaře individuálně navštěvují, aby představili paletu našich služeb, získali podobné informace od daného zařízení a dohodli formu vzájemné spolupráce. Stejně postupujeme i při budování sítě pomáhající zařízení z oblasti sociální, sociálně-právní, poradenské či psychoterapeutické. V oblasti spolupráce se nejlépe rozvinul vztah se Středočeským krajem, odborem sociálních věcí na MěÚ Kolín, zdravotním ústavem a probační a mediační službou, KC a TP Nymburk, Pardubice a Hradec Králové. V rámci pracovní skupiny HR při Středočeském kraji dlouhodobě spolupracujeme se zařízeními v celém kraji. Tato spolupráce se týká odkazování klientů „ke kolegovi“ a sdílení nabytých zkušeností. Kontakt na naše zařízení mají ale i HR služby v sousedních krajích.

Obdobnou aktivitu postrádáme u okolních zařízení na místní úrovni. Páli bychom si širší síť odborníků, kteří by měli zájem zabývat se tématem drog a nežádoucích společenských jevů obecně. Proto jsme ani letos neopoměli seznat multidisciplinární tým. Účast však nebývá hojná.

Studnice vědění

Protože zaměstnanci o.s. Prostor pahnou po vědění a setkání s novými trendy, metodami a praktickými postupy, vzdělávají se. A protože jsou vzdělaní, dělí se o to s druhými.

Občanské sdružení Prostor rozdává rozumy stážistům z vyšších odborných a vysokých škol, zasvěcuje je do chodu zařízení a jeho jednotlivých programů, maří jejich domněnky o tom, že práce s uživateli drog a jejich blízkými je jen hobby. Naším stážistům přidělujeme práce ruční i myslivé... Cenný je pro nás i jejich nezávislý pohled na věc, inspirujeme se jejich nápady a připomínkami. Stážisté, kteří u nás stáž již absolvovali nás pak následně chodí "kontrolovat" jak si s klienty vedeme. Klobouk smekáme před dobrovolníky, kteří přijdou s tím, že by nám chtěli vypomoci. Své dobrovolníky si hýčkáme – věnujeme jim dostatek prostoru pro jejich kreativitu, vysíláme je na kurzy a hlavně je za to jejich bohuľibé trávení volných chvil plácáme pěkně po zádech. Dobrovolník není holka pro všechno, a tak mu necháváme nahlédnout pod pokličku hrnce, který mu nejhezčeji voní.

Často také fungujeme jako studnice vědomostí pro žáky středních škol, zájemce o studium na VŠ nebo autory referátů.

Kromě žáků, studentů a dobrovolníků jsme tu i pro laiky a odborníky z jiných profesí, kterým se povědomí o HR službách může hodit. Podle přání realizujeme např. pro školské pracovníky, lékaře a zdravotnický personál, zaměstnance MěÚ, policejní strážníky a další funkcionáře vzdělávací bloky formou jednorázových přednášek, seminářů nebo workshopů. Uplynulý rok jsme se takto o své zkušenosti podělili např. s členy místní lékařské komory. Volíme nejen témata, která jsou naší parketou, ale i ta, o nichž leccos víme. Pokud je pro vás drogová problematika vskutku tvrdým oříškem, neváhejte a zeptejte se - žádný učený z nebe nespadl.

Metodické vedení

Důsledky nešvaru odhazování použitých injekčních stříkaček odstraňujeme ve spolupráci s technickými službami, úklidovými silami nebo městskými policisty. Rajón opečovávaný terénními pracovníky je totiž tak rozsáhlý, že nedovoluje zosnovat výpravu za každou odhozenou jehlou. Proto výše zmíněným poskytujeme ochranné pomůcky, speciální kontejnery a podrobný návod, jak postupovat při sběru odhozených stříkaček tak, aby vše bylo bezpečné. Naplněné kontejnery terénní pracovníci pravidelně likvidují ve spalovnách a informace od sběračů, týkající se nejvíce exponovaných lokalit a jiných zajímavých okolností, používají jako jeden ze zdrojů vypovídajících o aktuálním dění na drogové scéně.

Propagace služeb HR

Součástí naší práce je snaha o ukotvení přístupu Harm Reduction v síti pomáhajících zařízení.

Rádi bychom, abyste věděli, že kontaktní a terénní pracovník znamená dostupnou pomoc pro všechny ty, kteří jsou zasaženi vztahem k drogám, mají obavy, co bude dál a cítí lítost, zklamání, zlost, bezmoc, nesvobodu a tíseň. Ochraňuje Vás, Vaše okolí i celou společnost před žloutenkami a jinými infekční nemocemi včetně HIV, protože „rozdává rozumu“, jak bezpečně provozovat sex. Pečuje tak nepřímo i o Vaše zdraví.

Vezměte si například, že váš soused v účetárně je záletník. Od slečny, která si na drogy vydělává prostitucí, se tento náš záletník nakazí syfilis, protože nepoužívá pánské ochrany a ani nemá červené tetování (průnik červeného pigmentu do organismu údajně zabíjí původce syfilisu).

Vy olíznete lžičku s jeho neodolatelým jogurtem a protože se nejspíš také nepyšíte červenou kerkou, máte syfilis. Může to být i takto jednoduché! Abyste nás měli v povědomí a věděli, že nabízíme diskrétní, profesionální a bezplatnou odbornou pomoc, děláme rozhovory pro novináře Kutnohorského deníku, Mladé fronty DNES, pro Kolínský press či pro různé rádiové stanice. Také jste si mohli všimnout pravidelné inzerce v reklamních novinách Šance, která stejně jako plakáty vylepované terénními pracovníky odkazuje na naše služby. Někteří z vás jsou možná nadšenými čtenáři článků s drogovou tematikou otiskovaných v městských zpravodajích.

Neopomenutelným počinem v oblasti Public Relations bylo uspořádání open-air koncertu Hudba bez drog, jehož součástí bylo i divadelní představení amatérského souboru Homotronní Neškvor. Místa konání byla hned dvě – Kutná hora v parku pod Vlašským dvorem a v Kolíně v klubu Koruna. Cílem bylo ukázat, že bavit se dá i tam, kde se pivo netočí, panáky neputují do končetin, cigárka nežhne, „květák nesmaží, perník nešlehá, toluen nefouká, draci nehoní a čáry nedávají, klepky nezobají a koláče nepapají“. Tedy i bez konzumace jakýchkoliv drog, včetně těch legálních. Poslání akce bylo navíc posíleno i vystoupením kapely vyznávající (a ve svých textech propagující) filozofii Straight-edge, coby dobrovolného zřeknutí se všech omamných a psychotropních látek.

Abyste informace o našem sdružení a jeho činnosti byly co nejprůhlednější a nejdostupnější, využíváme dle zvyku moderních organizací i webového rozhraní. V roce 2005 jsme naši internetovou prezentaci zdokonalili o formulář, do něhož lze zaznamenat i anonymní dotaz, připomínku, postesknutí či volání o pomoc. To vše na adrese www.os-prostor.cz.

Publikace

V roce 2005 jsme nejenom naší cílové skupině, ale i veřejnosti dali všemi barvami hrající komix The Viruses – viry útočí. Vypráví o trampotách, které si na cestě do lidského těla užili hlavní hrdinové HIV, Hep C a Hep B.

Dalším propagačním materiálem, na který jsme pyšní, jsou sirky, nenápadně odkazující na služby pro uživatele drog nebo manuálek „Nech si to projít hlavou“, který dává čičhačům užitečné typy jak s pomocí toluenu “spolehlivě sprovodit svůj mozek ze světa”...

V září jsme začali školám, zařízením z oblasti pomáhajících profesí, lékařům a kurátorům distribuovat Sborník služeb sekundární protidrogové prevence, který slouží k základnímu zorientování v péči nabízené jednotlivými typy zařízení pro léčbu a resocializaci osob s drogovým problémem. Jeho součástí jsou i kontakty na vybraná zařízení, podmínky pro přijetí do péče, popis průběhu léčby a výše případné finanční spoluúčasti.

FINANČNÍ ZDROJE

Aneb bez koho by to nešlo

Léčba pěti (5) lidí nakažených žloutenkou typu C stojí zrovna tolik, jako rok provozování všech našich služeb. Chráníme zdraví veřejnosti. To je naše hlavní hodnota k většinové společnosti. Přesto sehnat podporu mnohdy není snadné. Tito lidé to již pochopili a tak nás moudře podpořili:

Výroční zprávu zaplatili

Kenast
Geosan group
Konstav
Zlatnictví Hora

Základní materiální a provozní zázemí pomohli zajistit

Středočeský Kraj
Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky
Ministerstvo práce a sociálních věcí
Ministerstvo zdravotnictví
Město Kolín
Město Český Brod
Město Pečky
Pečecký mikroregion
Město Kutná Hora
Město Čáslav

Hlavní partneři

Boomtisk

www.boomtisk.cz

Kenast

www.kenast.cz

Česká Spořitelna

www.csas.cz

Partneři

Heincl úklid www.heincl.cz

Auto Švec www.auto-svec.cz

Šance [reklamní a inzertní studio](#)

Karel Janeček [PC servis](#)

Krčma U rytíře

Pavyko

Ing. Vavruška – Koli Limonáda

Nadace Divoké Husy

Nakladatelství Portál

Elisabeth Pharmacon

: O KOM, O ČEM >

6

Na každý pád si zaslouží poděkování

Apolen Pavel
Balcar Martin Mgr.
Berdichová Martina Ing.
Blažek Vojta
Blecha Josef Ing.
Broža Jiří PhDr.
Buřič Jiří
Čeněk Radim
dámy a páni certifikátoři
Dobiášová Dana PhDr.
Doležalová Pavla PhDr.
Dudová Irena Ing.
Dvořák Radim Ing.
Franz Jiří MUDr.
Gabriel Radim Mgr.
Huková Jitka UP
Hamplová Ludmila MUDr.
Heincl Jiří Ing.
Hejcman Jan MUDr.
Hejduk Zdeněk
Hejzlar Antonín Ing.
Hora Jan
Hort Jiří Ph. D
Ivančo Ivan Ing.
Janeček Karel
Jirků Jaroslava MUDr.
Kadlec Martin Mgr.
Kaisler Miroslav Ing.

Kamínek Jiří Mgr.
Kárník Karel Mgr.
KLUCIvespolek
Knytllová Libuše Ing.
Koděra Petr Mgr.
Kořatová Andrea
Koubský Michal DiS.
Král Petr
Kratejl Zdeněk
Krumich Jiří Mgr.
Křížtan Vladimír Ing.
Kubičková Libuše
Libra Jiří PhDr.
Loužecká Jitka
Mačák Alos Bc.
Martínek Ondřej
Martínková Jana
Moučka Pavel MUDr.
Navrátilová Ludmila
Nekolný Jakub Bc.
Netolická Danuše Mgr.
Nevšimal Petr MUDr.
Novotná Dagmar
Otta Jiří Ing.
Pekárek Roman Mgr.
Plaček Pavel DiS.
Plašil Ondřej Mgr.
Pokorná Jitka

Prokop Martin
Rakušan Jan MUDr.
Rubáš Luděk MUDr.
Semerád Marek
Sládek Vladimír
Sova Karel Ing.
Staněk Milan
Stará Iva Mgr.
Steklý František
Šalamoun Freeself
Šikl Jan PhDr, Ph. D.
Škodová Štěpánka
Šterbová Vlasta
Švec Jiří

Tvrdík Pavel
Tvrz Jaroslav Ing.
tým PMS Kolín
tým KC Nymburk
Vacek Josef Mgr.
Větrovec Martin
Vlková Ludmila MUDr.
Volšanský Petr MUDr.
Zápotocká Marcela
Zeman Jiří
Zubíková Klára
Ženišková Jana Mgr.

A mnoho dalších...

**O TĚCH,
KTERÝM JSME
JIŽ POMOHLI,
POMÁHÁME
A POMŮŽEME.**

TABULKY A ČÍSLA

Příjmy & Náklady

▲ Celkový přehled příjmů 2005

Zdroj - středisko	Částka (Kč)	(%)
Státní zdroje	833 884	35,66
1 - RVKPP	307 000	13,13
2 - MPSV	316 800	13,55
3 - MZ	30 000	1,28
4 - úřady práce	180 084	7,70
Krajské zdroje	900 000	38,49
5 - Stř. Kraj - sociální odbor	620 000	26,51
6 - Stř. Kraj - školský odbor	80 000	3,42
7 - Stř. Kraj - investice	200 000	8,55
Obecní zdroje	407 500	17,43
8 - MU Pečky + Mikroregion	40 000	1,71
9 - MU Český Brod	65 000	2,78
10 - MU Kutná Hora	37 000	1,58
11 - MU Čáslav	50 000	2,14
12 - MU Kolín	200 000	8,55
13 - MU Kutná Hora - odbor kultury	6 500	0,28
14 - MU Kolín - sociální odbor	9 000	0,38
Ostatní	157 804	6,75
15 - Nadace	9 777	0,42
16 - sponzoři - partneři	148 027	6,33
Vlastní	39 215	1,68
17 - tržby z primární prevence	11 050	0,47
18 - tržby z prodeje	24 748	1,06
19 - tržby od klientů	2 100	0,09
20 - úroky	1 317	0,06
Celkem	2 338 403	100,00

▲ Celkový přehled nákladů 2005

Nákladová položka	Částka (Kč)	(%)
1. Provozní náklady celkem	895 628	44
1.1 Materiálové náklady celkem	428 260	21
- potraviny	18 911	1
- kancelářské potřeby	24 954	1
- vybavení (DDHM)	109 240	5
- pohonné hmoty	24 073	1
- zdravotnický a hygienický materiál	196 068	10
- materiál na opravy	13 893	1
- materiál na automobil	2 583	0
- ostatní materiálové náklady	38 540	2
1.2 Nemateriálové náklady	467 368	23
1.2.1 Energie	28 984	1
- elektřina	3 225	0
- plyn	23 733	1
- vodné, stočné	2 026	-
1.2.2 Opravy a udržování	76 771	4
- opravy a udržování budov	75 667	4
- opravy a udržování aut	1 104	-
1.2.3 Cestovné	16 739	1
1.2.4 Ostatní služby	332 282	16
- telefony	32 011	2
- poštovné	3 806	-
- internet	5 222	-
- nájem	1 028	-
- ekonomické služby	46 410	2
- supervize	35 620	2
- odpady a technické služby	1 566	-
- pojistky	12 148	1
- školení a vzdělávání	51 760	3
- tisk a kopírování	52 821	3
- ostatní služby	89 891	4

Nákladová položka	Částka (Kč)	(%)
1.3 Jiné provozní náklady	12 592	1
- daně	1 250	-
- bankovní poplatky	5 749	-
- ostatní poplatky	5 250	-
- penále a pokuty	343	-
2. Osobní náklady celkem	1 138 626	56
2.1 Mzdové náklady	850 511	42
- hrubé mzdy	748 765	37
- OON na DPČ	-	-
- OON na DPP	101 746	5
- ostatní mzdové náklady	-	-
2.2 Odvody sociální	214 027	11
2.3 Odvody zdravotní	74 088	4
2.4 Ostatní sociální náklady	-	-
Celkové náklady na realizaci projektu	2 034 254	100
Investice - nákup automobilu	200 000	-
Rozdíl příjmů a nákladů *	104 149	-

* umožnění pozdějšího vyúčtování dotace MěÚ Kolín na přelomovací období leden - únor 2006

SLOVNÍK

Zkratky a uživatelský hantec

absták > syndrom z odnětí drogy, abstinenční syndrom

abstinence > jednání, které vede ke zdržení se užívání alkoholu nebo jiné drogy z důvodů zdravotních, osobních, sociálních, náboženských, morálních, právních či jiných

abúzus (zneužívání) > nadměrné užívání drog; vzorec užívání drog vedoucí k významnému zdravotnímu poškození nebo psychické úzkosti

adiktologie > obor či odborná disciplína zabývající se zneužíváním drog, drogovými závislostmi a odbornou pomocí osobám a skupinám, které jsou drogami ohroženy

dát si čáru > aplikovat drogu (nejčastěji pervitin nebo kokain) šňupáním do nosu

debakl > propad, prohra

brát > v kontextu drogové problematiky aplikovat drogy

být čistý > neaplikovat si drogy, abstinovat od drog

buchna, voštěp, vrtačka, flétna, inzulinka > injekční stříkačka o objemu 0,5 , 1 či 2 ml

čórka > krádež (u závislých většinou motivovaná snahou opatřit si prostředky na drogu)

detox > léčebná metoda, jejímž smyslem je zastavit užívání drogy u závislé osoby a při níž jsou minimalizovány symptomy odvykacího syndromu a riziko poškození

dělat peníze > zajišťovat finanční zdroje nelegální cestou, nejčastěji krádežemi

dezintegrace > rozpad celku, ztráta systematickosti a organizace

donátor > dárc

edukace > výchova klienta k zodpovědnosti za svůj bio-psycho-sociální stav

entuziasmus > nadšení

experimentátor > osoba, která drogy „zkouší“

fluktuace > kolísání početnosti zaměstnanců; změna personálního obsazení

foukat toluen > čichat toluen

free-tekno > hudební akce pro příznivce stylu techno; rovněž subkultura stojící v opozici vůči komerční taneční scéně. Na free-tekno hudebních akcích neexistuje oficiální pořadatel a neplatí se zde vstupné, pořadatelem se může stát prakticky každý, neboť je vyznávána filozofie DIY (udělej si sám). Příznivci free-tekna poukazují na svobodnost a nekomerční povahu takového přístupu, kritici jsou naopak nespokojeni s tím, že takové akce nemohou bez organizovaného řízení splnit požadavky platných zákonů (hygienické limity, ochrana přírody a soukromého vlastnictví, autorská práva atd). Tyto spory zpravidla vedou až ke střetům s policií.

honit draka > inhalovat výpary zahřátého heroinu; bezpečnější způsob aplikace drogy, u kterého je minimalizováno riziko náklady infekčními

chorobami

interferon > injekčně podávaný medikament používaný k léčbě chronické žloutenky typu B a C

kanabinoidy > látky, které se v přírodě vyskytují pouze v rostlinách konopí

KC > Kontaktní centrum

ketamin > anestetikum s tlumivými a halucinogenními účinky, malé dávky způsobují snivý pocit, vyšší dávky mohou zapříčinit mimotělní zkušenost podobnou klinické smrti

kontakt > návštěva klienta v zařízení (popř. schůzka s terénním pracovníkem) za účelem využití služeb či předání informací

mischellinka > obecný název pro továrnu na výrobu pneumatik

narkomanské stigma > náznak svědčící o užívání drog; člověk se stigmatem obvykle pociťuje hanbu

nizkoprahovost > maximalizace dostupnosti služeb např. pomocí bezplatnosti a možnosti anonymního kontaktu

oblož, obložit > podraz, podrazit někoho

ohnivá voda > alkohol

papat koláče > orálně aplikovat tablety extáze

PL > Psychiatrická léčebna; zařízení, v kterém probíhá léčba závislosti

PMS > probačně-mediační služba

poradenství pro rodiče > konzultace s rodiči či jinými rodinnými příslušníky a partnery nad drogovým problémem dítěte (blízkého); rovněž předávání informací a odkazování do péče jiných zařízení

PP > Primární prevence - druh sociální prevence, jejímž úkolem je předejít negativním společenským jevům (např. užívání drog, rasismus). Je zaměřena především na děti a mládež.

problémový UD > UD, který užívá pervitin nebo heroin, popř. si jakékoli drogy aplikuje injekčně

prvokontakt, první kontakt > první setkání s klientem

příležitostný UD > užívání drog při zvláštních příležitostech, obvykle dopředu plánovaných, např. na parties, oslavách s přáteli, ve zkuškovém období apod. Nejedná se o pravidelné užívání drog.

psychoterapeutický výcvik > osvojení dovedností k hodnotnému interpersonálnímu styku, sebepoznání, rozvoji kooperativních a komunikačních dovedností, které probíhá ve skupině

psychotropní > mající účinek na psychiku

PR (public relations) > dlouhodobé a plánované úsilí vytvářet vzájemné pochopení a soulad mezi organizací a veřejností

relaps > návrat k pití alkoholu nebo užívání jiných drog po období abstinence

resocializace > znovu zapojení do společnosti

rodinné poradenství / terapie > poradenství / terapie zaměřená

na rodinu. Jednotkou léčení není jen jeden klient, ale systém jako soubor všech vztahů, ve kterých je jedinec zúčastněn.

skrytá populace uživatelů drog > uživatelé drog, kteří nejsou v kontaktu s existujícími zdravotními, zdravotně-sociálními a sociálními službami a s běžnými zdravotně výchovnými (osvětovými) programy

smažit květák > hovorové označení pro užívání ketaminu

subutex > lék, používaný k substituční léčbě opiátové závislosti; určen k orální aplikaci, bývá však i zneužíván a aplikován injekčně ; cílem je snížit dávky podávaného subutexu na 0 mg

subutex legálně > subutex získaný na recept s modrým pruhem

subutex nelegálně > zdrojem subutexu je černý trh

spadnout do toho > ztratit kontrolu nad užíváním drog; počátek závislosti

streetworker > terénní pracovník zaměřený na cílovou skupinu rizikových jednotlivců a skupin

substituční léčba > léčba závislosti na opiátech (nejčastěji na heroinu), která se v ČR provádí pomocí methadonu či subutexu. Cílem substituce nemusí být abstinence (zejména u substituce methadonem), nýbrž plnohodnotné zapojení člověka do společnosti, které je však podmíněno pravidelnou i každodenní docházkou do center, kde je lék podáván orálně a v kontrolovaných dávkách. Tato docházka může trvat od několika týdnů k mnoha letům, někdy i neohraňčeně. Výhodou substituční léčby je skutečnost, že podávaná (předepisovaná) látka není znečištěna, jak se tomu stává u pouličně prodávaných drog, a navíc je aplikována bezpečným způsobem.

supervize > odborná činnost, při níž supervizor podporuje a vede jednotlivce nebo týmy v pomáhající profesi k tomu, aby dosáhli určitých organizačních, profesionálních a osobních cílů. Jejím hlavním nástrojem je vytvoření prostoru pro reflexi pracovní činnosti v bezpečném prostředí supervizního vztahu a podpora procesu učení a změny.

šlehat perník > aplikovat si pervitin injekčně

šmėčko > podraz na někoho

šňupání > způsob aplikace drog, při němž je riziko nákazy infekčními onemocněními včetně HIV nižší než u aplikace injekční

taneční drogy > drogy spojované se subkulturou tanečních party. Taneční party je velmi populární formou zábavy u mladých lidí.

Nejznámější „taneční drogy“ jsou MDMA (extáze), amfetaminy (pervitin) a LSD. S taneční scénou jsou spojovány také látky jako ketamin, kokain nebo oxid dusný.

terciární prevence > druh sociální prevence zaměřený na snižování rizik plynoucích z již nastalého patologického chování

TK > terapeutická komunita; zařízení zaměřené na léčbu závislosti na nealkoholových drogách

TP > Terénní programy

UD > uživatel drog

uživatel drog > konzument drog; termín nahrazující dřívější označení narkoman, toxikoman

uživatelský > týkající se uživatele drog

VHC, VHB > žloutenka typu C, žloutenka typu B

závislý UD > diagnóza, jejíž hlavní charakteristikou je silná touha a puzení užívat drogy, a to i přes zjevné důkazy škodlivých následků. V případě odnětí drogy se u těchto UD objevují závažné psychické a fyzické obtíže.

zobat klepsy > orálně aplikovat psychotropní léky

S NÁMI.
S VÁMI.
PROSTOR.

koncept

Michal Koubský

Petr Steklý

text a příprava podkladů

Tereza Slavíčková

grafické řešení, úprava a sazba

Michal Koubský

foto

SXC

tisk

BOOM tisk spol. s r.o.

© 2006

: S KÝM, ČÍM >

s námi. s vámi.

MÍRNÍME VAŠE PÁDY

POMÁHÁME LETU VZHŮRU

:prostor^{os}